

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny z języka polskiego – RENESANS, BAROK, OŚWIECENIE -NOWE Ponad słowami zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *Ponad słowami* klasa 1 część 1. Wymagania przejrano i dostosowano do nauki w Technikum nr 4 w Rybniku. Wymagania są rozpisane na jednostki tematyczne

materiał obligatoryjny

materiał fakultatywny

Numer i temat lekcji	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
RENESANS – O EPOCE					
1. i 2. U progu czasów nowożytnych	• wyjaśnić znaczenie nazwy epoki • wskazać powiązania pomiędzy renesansem a antykiem • wyjaśnić, na czym polegała reformacja	• wyjaśnić pojęcia <i>humanizm</i> i <i>antropocentryzm</i> w kontekście epoki • objaśnić, na czym polegała reformacja, podać jej przyczyny i opisać rolę Marcina Lutra • wymienić wyznania protestanckie	• wyjaśnić rolę wydarzeń wyznaczających początek renesansu w kształtowaniu nowej epoki • omówić powiązania pomiędzy renesansem a antykiem • analizować wpływ antyku na narodziny nowej epoki	• przedstawić główne idee Erazma z Rotterdamu, Mirandoli, Machiavellego i Morusa • opisać tych filozofów na kształtowanie się nowej epoki	• przedstawić zmiany społeczne kształtujące nową epokę

3. Filmowy obraz nocy św. Bartłomieja – Królowa Margot Patrice’aChéreau	• omówić tematykę filmu	• na podstawie filmu opisać konflikty stanowiące kanwę fabuły filmu	• przedstawić stosunki panujące na dworze francuskim jako tło wydarzeń rozgrywających się w filmie	• analizować pobudki kierujące tytułową bohaterką filmu	• rozważyć problemy moralne poruszone w filmie
4. Sztuka renesansu	• rozpoznać styl sztuki renesansowej • wymienić najważniejszych twórców renesansu	• wymienić cechy charakterystyczne stylu renesansowego i omówić je na przykładach • wyjaśnić pojęcia: <i>mimesis</i>, <i>perspektywa</i>	• wskazać i zilustrować przykładami najważniejsze tematy sztuki renesansowej • opisać twórczość najważniejszych artystów renesansu (Leonardo da Vinci, Michał Anioł, Rafael, Sandro Botticelli)	• dokonać analizy dzieła renesansowego • omówić wpływ antyku na sztukę renesansu	• dostrzec i omówić wartości humanistyczne w sztuce renesansu
RENEANS – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
5. i 6. Wzorzec życia szlacheckiego – <i>Żywot człowieka pocziwego</i> Mikołaja Reja	• przedstawić tematykę utworu • wyjaśnić, na czym polega dydaktyczny charakter <i>Żywota</i>	• streścić podane fragmenty • wymienić cechy idealnego szlachcica	• na podstawie tekstu scharakteryzować idealnego szlachcica • wskazać środki językowe zastosowane we fragmentach	• omówić obraz świata przedstawiony we fragmentach • omówić funkcję środków językowych zastosowanych we fragmentach	• wyjaśnić, na czym polega antropocentryczny charakter utworu
7. Renesansowa wizja Boga – <i>Czego chcesz od nas, Panie</i> Jana Kochanowskiego	• zrelacjonować treść pieśni <i>Czego chcesz od nas, Panie</i> • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego • określić rodzaj liryki	• określić gatunek utworu i podać jego pochodzenie • omówić sposób kreacji nadawcy i adresata tekstu • wskazać użyte środki językowe • wypowiedzieć się na temat twórczości Jana	• dokonać interpretacji wiersza • zanalizować renesansowy charakter wiersza • omówić funkcję środków językowych	• porównać obraz Boga w wierszu Jana Kochanowskiego z obrazem Boga w utworach średniowiecznych	• rozpoznać rodzaj wersyfikacji

		Kochanowskiego			
8. i 9. Światopogląd Jana Kochanowskiego utrwalony w <i>Pieśniach</i>	• zrelacjonować treść <i>Pieśni IX</i> • zdefiniować gatunek <i>pieśń</i>	• wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego pieśni • wskazać elementy światopoglądu renesansowego w utworze • wyjaśnić pojęcia: <i>horacjanizm, cnota, fortuna, stoicyzm, epikureizm</i>	• omówić kompozycję wiersza • omówić kreację podmiotu lirycznego • odnaleźć i omówić motywy horacjańskie w utworze Kochanowskiego • omówić kontekst filozoficzny • na podstawie wiersza scharakteryzować światopogląd poety	• dokonać funkcjonalnej analizy i interpretacji utworu • przedstawić humanistyczny ideał człowieka na podstawie pieśni	• wskazać w utworze cechy wiersza sylabicznego
10. Liryka patriotyczna Jana Kochanowskiego – <i>Pieśń V</i>	• zrelacjonować treść pieśni • zdefiniować gatunek <i>pieśń</i>	• wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego • wypowiedzieć się na temat przynależności gatunkowej utworu • wskazać użyte środki językowe • przedstawić argumentację podmiotu lirycznego	• omówić funkcję użytych środków językowych • omówić kontekst historyczny	• wyjaśnić pojęcie <i>liryka tyrtejska</i> • uzasadnić przynależność <i>Pieśni V</i> do liryki tyrtejskiej • przedstawić sposób przedstawienia motywu ojczyzny w wybranym przez siebie utworze literackim	• omówić sposób przedstawienia motywu ojczyzny w twórczości współczesnej
11. Liryka autotematyczna Jana Kochanowskiego – <i>Pieśń XXIV</i>	• relacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny	• omówić kreację podmiotu lirycznego • wskazać motywy mitologiczne w utworze • wskazać środki językowe • wyjaśnić, na czym	• omówić kontekst historycznoliteracki • omówić funkcję motywów mitologicznych w utworze • omówić funkcję środków językowych • omówić realizację motywu <i>non omnismoriar</i>	• wskazać elementy światopoglądu renesansowego w wierszu	• wypowiedzieć się na temat symboliki ptaka w literaturze i sztuce

		polega autotematyzm wiersza	w wierszu		
12., 13. i 14. „Żaden ojciec podobno barziej nie miłował dziecięcia” – o <i>Trenach</i> Jana Kochanowskiego	• odnieść <i>Treny</i> Jana Kochanowskiego do jego biografii • zrelacjonować treść <i>Trenów IX, X i XI</i> • zdefiniować tren	• wyjaśnić, na czym polegał kryzys światopoglądowy poety widoczny w <i>Trenach</i> • wskazać nawiązania do antyku w poznanych <i>trenach</i> (filozofii, mitologii) • wskazać nawiązania biblijne w poznanych <i>trenach</i>	• wyjaśnić, na czym polega polemika ze stoicyzmem w poznanych <i>trenach</i> • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w poznanych <i>trenach</i> • wskazać ironię w <i>Trenie IX</i> i określić jej funkcję • wskazać punkt kulminacyjny w <i>Trenie X</i> i wyjaśnić jego istotę • wskazać wyobrażenia eschatologiczne obecne w <i>Trenie X</i> • przedstawić wątpliwości podmiotu lirycznego w <i>Trenie XI</i>	• dokonać analizy i interpretacji <i>Trenów IX, X i XI</i>	• wyjaśnić, na czym polegało nowatorstwo <i>Trenów</i> Kochanowskiego
15. Żałoba po stracie dziecka – ***[<i>Anka! to już trzy i pół roku</i>] Władysława Broniewskiego	• zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego	• odnaleźć nawiązania do <i>Trenów</i> Jana Kochanowskiego	• dokonać analizy wiersza • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w kontekście <i>Trenów</i> Jana Kochanowskiego	• interpretować zakończenie wiersza • omówić kontekst historyczny utworu	• podjąć dyskusję na temat opisu śmierci i żałoby w różnych epokach literackich
*16. i 17. <i>Treny</i> jako cykl poetycki	• przedstawić kompozycję cyklu • grupować utwory w obszary tematyczne	• omówić sposób przedstawienia Urszulki w <i>Trenach</i> • omówić odniesienia do antyku i Biblii obecne w <i>Trenach</i>	• omówić cykl <i>Trenów</i> jako kreację artystyczną • wskazać elementy renesansowe w cyklu • określić funkcję środków językowych użytych w	• omówić cykl jako świadectwo kryzysu światopoglądowego • przedstawić ewolucję poglądów Jana Kochanowskiego w	• wyjaśnić, na czym polega konsolacyjny charakter <i>Trenów</i> • podjąć dyskusję na temat uniwersalnego charakteru <i>Trenów</i>

		• wskazać środki językowe użyte w utworach • odczytać ewolucję światopoglądu poety w cyklu <i>Trenów</i>	utworach • omówić sposób przedstawienia śmierci w wierszach	cyklu, odwołując się do wierszy • porównać kreacje literackie bohaterów dotkniętych cierpieniem – podmiot liryczny <i>Trenów</i> i Hioba	• omówić funkcję przedstawienia sytuacji lirycznej na podobieństwo snu w <i>Trenie XIX</i> • omówić wizję życia pośmiertnego w <i>Trenach</i>
18. O czym jest <i>Odprawa posłów greckich</i> Jana Kochanowskiego?	• zrelacjonować treść dramatu • wymienić bohaterów tragedii i podać ich pierwowzory z mitologii greckiej	• wskazać nawiązania do mitu o wojnie trojańskiej • wskazać nawiązania do budowy tragedii antycznej • scharakteryzować bohaterów	• przedstawić problematykę dramatu • wyjaśnić, na czym polega konflikt postaw w dramacie	• przedstawić okoliczności wystawienia utworu	• omówić kunszt poetycki pieśni chóru
19. i 20. Zastosowanie chwytów retorycznych w polityce – <i>Odprawa posłów greckich</i> Jana Kochanowskiego	• przedstawić argumenty Antenora i Aleksandra	• wskazać chwytów retorycznych i erystycznych w wypowiedziach Antenora, Aleksandra i Iketaona	• przeanalizować argumenty mówców • omówić mechanizmy powstawania decyzji przesądających o losach zbiorowości zaprezentowane w utworze • na podstawie pieśni <i>Wy, którzy pospolitą rzeczą władacie</i> stworzyć kodeks etyczny polityka	• przeanalizować mowę Iketaona pod kątem zabiegów manipulacyjnych • omówić przesłanie zawarte w zakończeniu dramatu	• wyjaśnić, czym jest <i>kostium historyczny</i> w utworze i odnieść to pojęcie do <i>Odprawy posłów greckich</i>
21. <i>Odprawa posłów greckich</i> jako dramat humanistyczny	• przedstawić budowę <i>Odprawy posłów greckich</i>	• wskazać cechy gatunkowe tragedii antycznej w <i>Odprawie posłów greckich</i> • wskazać cechy dramatu humanistycznego w	• omówić cechy gatunkowe tragedii antycznej zastosowane przez Jana Kochanowskiego • omówić funkcję pieśni chóru w dramacie	• wypowiedzieć się na temat sporu pomiędzy Aleksandrem a Antenorem w odniesieniu do konfliktu tragicznego	• omówić funkcję monologu Kasandry

		<i>Odprawie posłów greckich</i>			
22. Przed czym ostrzega Kasandra? – <i>Rozterka Kasandry</i> Anny Kamieńskiej	• zrelacjonować treść wiersza • nazwać rodzaj liryki	• omówić kontekst mitologiczny wiersza • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • wskazać użyte środki językowe	• scharakteryzować typy ludzi, o których mówi podmiot liryczny • przedstawić zagrożenia, przed którymi ostrzega Kasandra w wierszu • określić funkcję użytych środków językowych	• porównać przesłanie wiersza Kamieńskiej z wypowiedzią Kasandry w <i>Odprawie posłów greckich</i> • wypowiedzieć się na temat tragicznego wydźwięku obu tekstów	• podjąć dyskusję na temat aktualności wiersza
23. Podsumowanie wiadomości na temat Jana Kochanowskiego	• omówić kontekst biograficzny twórczości Jana Kochanowskiego • wymienić najważniejsze utwory Jana Kochanowskiego	• scharakteryzować wybrane utwory Jana Kochanowskiego • wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Jana Kochanowskiego	• omówić kontekst filozoficzny twórczości Jana Kochanowskiego	• omówić znaczenie twórczości Jana Kochanowskiego w rozwoju literatury polskiej	• omówić renesansowy charakter twórczości Jana Kochanowskiego
27. i 28. Retoryka w służbie ojczyźnie – <i>Kazania sejmowe</i> Piotra Skargi	• określić, na czym polega dydaktyczny charakter <i>Kazań sejmowych</i> • wyjaśnić pojęcie <i>retoryka</i>	• zrelacjonować argumentację Piotra Skargi • wskazać w tekście chwytły retoryczne • wskazać w tekście nawiązania do Biblii	• omówić funkcję zastosowanych środków retorycznych • omówić realizację toposu ojczyzny w utworze	• scharakteryzować stylizację biblijnego proroctwa obecną w <i>Kazaniach sejmowych</i> • podjąć dyskusję na temat wymowy politycznej <i>Kazań sejmowych</i> • umieścić <i>Kazania sejmowe</i> w kontekście historycznym	• wypowiedzieć się na temat wizji Skargi ukazanej na obrazie Jana Matejki • ocenić ideologiczną funkcję obrazu
RENEANS – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
29. i 30. Zapożyczenia	• definiować pojęcie <i>zapożyczenie</i> • przedstawić podział zapożyczeń ze względu	• przedstawić historię zapożyczeń w języku polskim • podać przykłady	• wyjaśnić przyczyny zmiany źródeł zapożyczeń na przestrzeni wieków • rozpoznać zapożyczenia w	• przekształcić podane zdania tak, aby zastąpić zapożyczenia słowami rodzimymi	• podjąć dyskusję na temat roli zapożyczeń w języku polskim • sklasyfikować

	na pochodzenie	zapożyczeń i sklasyfikować je ze względu na pochodzenie	tekście i dokonać ich klasyfikacji		przykłady zapożyczeń ze względu na stopień przyswojenia
RENEZANS – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI					
31. Perswazja w wypowiedzi literackiej i nieliterackiej	• wyjaśnić, czym jest perswazja	• znać i rozróżniać rodzaje argumentów stosowanych w perswazji	• znać i stosować zabiegi językowe wzmacniające perswazję • wskazać cele perswazyjne w podanych tekstach	• rozumieć i stosować zasady budowy skutecznej wypowiedzi perswazyjnej • wskazać językowe i pozajęzykowe środki perswazji w podanych tekstach i zaprezentowanych sytuacjach	• wskazać i rozróżniać cele perswazyjne w wypowiedzi literackiej i nieliterackiej • przygotować mowę perswazyjną
32. Jak skutecznie przemawiać?	• wylicza rodzaje przemówień • wylicza środki retoryczne	• rozumie i stosuje w tekstach retorycznych zasadę kompozycyjną • wyjaśnić, w jaki sposób użyte środki retoryczne oddziałują na odbiorcę	• analizować przemówienie pod kątem użytych środków retorycznych	• stosować retoryczne zasady kompozycyjne w tworzeniu własnego tekstu • wygłosić mowę z uwzględnieniem środków pozajęzykowych	• zbudować wypowiedź retoryczną z uwzględnieniem jej funkcji językowej, celu i adresata
RENEZANS – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
33. i 34. Powtórzenie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumować i porównać	• formułować i rozwiązywać problemy badawcze
BAROK – O EPOCE					
35. i 36. Barok –	• wyjaśnić etymologię terminu <i>barok</i>	• scharakteryzować podstawowe różnice	• wyjaśnić znaczenie soboru trydenckiego dla epoki	• wypowiedzieć się na temat życia codziennego	• omówić przyczyny i przejawy niepokojów

epokasprzeczości	• określić ramy czasowe epoki w Europie i Polsce	między renesansem a barokiem • omówić kontekst historyczny epoki • wyjaśnić pojęcie <i>kontrreformacja</i> • scharakteryzować specyfikę polskiego baroku • wyjaśnić pojęcie <i>sarmatyzm</i>	• omówić główne idee filozofii Kartezjusza • omówić najważniejsze idee filozofii Pascala i wyjaśnić, na czym polega zakład Pascala	w baroku	duchowych charakterystycznych dla epoki
37. i 38. Sztuka baroku	• wymienić najważniejszych twórców okresu baroku • wymienić najważniejsze cechy stylu barokowego	• zaprezentować twórczość najważniejszych przedstawicieli sztuki barokowej • rozpoznać cechy stylu barokowego na przedstawionych przykładach	• scharakteryzować malarstwo barokowe, posługując się przykładami • wymienić i opisać najważniejsze dzieła sztuki barokowej	• scharakteryzować idee, które ukształtowały sztukę baroku • dokonać analizy dzieła barokowego według wskazanych kryteriów	• opisać rolę Kościoła katolickiego jako mecenas sztuki barokowej
39. Portret malarza barokowego – <i>Dziewczyną z perłą</i> Petera Webbera	• zrelacjonować życie codzienne w baroku na podstawie filmu • opisać proces powstawania dzieła sztuki	• scharakteryzować postacie głównych bohaterów	• przeanalizować kreację Scarlett Johansson	• porównać kadry z filmu z obrazami Jana Vermeera	• stworzyć prezentację na temat obrazu artysty w filmie • sformułować recenzję filmu
BAROK – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
40. i 41. Poezja metafizyczna Mikołaja Sępa Szarzyńskiego	• wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego oraz określić sytuację liryczną	• odczytać ze zrozumieniem wiersze Szarzyńskiego • określić problematykę utworów	• określić funkcję użytych środków stylistycznych • wskazać w utworze cechy sonetu • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w	• dokonać analizy i interpretacji utworów • odnaleźć cechy poezji metafizycznej w utworach Szarzyńskiego	• porównać obraz Boga zawarty w wierszach Mikołaja Sępa Szarzyńskiego z obrazem Boga w <i>Hymnie</i> Jana Kochanowskiego

		• wskazać środki stylistyczne	analizowanych sonetach		
42. i 43. Kunsztowna poezja barokowa – wiersze Daniela Naborowskiego	• zrelacjonować wiersze • wskazać podmiot liryczny, adresata lirycznego i określić sytuację liryczną	• wyjaśnić, na czym polega koncept w wierszu <i>Na oczy królowny angielskiej</i> • wyjaśnić, na czym polega dramatyzm przedstawienia ludzkiej egzystencji w wierszu <i>Krótkość żywota</i> • wskazać środki stylistyczne	• określić funkcję środków stylistycznych w wierszach Naborowskiego • odczytać wiersz <i>Krótkość żywota</i> jako traktat zawierający tezę i argumentację w obronie tezy	• dokonać analizy i interpretacji utworów • omówić funkcję nawiązań do Księgi Koheleta w wierszu <i>Marność</i> • wskazać cechy poezji dworskiej w wierszu <i>Na oczy królowny angielskiej</i> • wskazać cechy poezji metafizycznej w wierszu <i>Krótkość żywota</i>	• omówić funkcjonowanie w kulturze motywu <i>vanitas</i>
44. Echa baroku w poezji współczesnej – Jarosław Marek Rymkiewicz, <i>Róża oddana Danielowi Naborowskiemu</i>	• zrelacjonować treść wiersza • wyjaśnić pojęcia: <i>topos</i>, <i>puenta</i>, <i>koncept</i>, <i>vanitas</i>	• określić zasadę kompozycyjną, według której zbudowany jest wiersz • wskazać podobieństwa pomiędzy wierszem Rymkiewicza a poezją Naborowskiego	• wykazać się znajomością motywów barokowych i wskazać, które motywy zostały wykorzystane w wierszu Rymkiewicza • zinterpretować puentę utworu	• omówić symbolikę róży w kulturze • dokonać analizy i interpretacji wiersza • wskazać nawiązania do barokowego konceptyzmu	• porównać wiersz Rymkiewicza z wierszem barokowym o podobnej konstrukcji
45. i 46. Poezja dworska Jana Andrzeja Morsztyna	• zrelacjonować treść wierszy • wskazać podmiot liryczny, adresata lirycznego i określić sytuację liryczną w utworach	• omówić kompozycję utworów • wyjaśnić istotę konceptu w wierszach • wskazać środki stylistyczne w utworach	• wskazać cechy poezji dworskiej w wierszach Jana Andrzeja Morsztyna • omówić funkcję użytych środków stylistycznych • wskazać cechy sonetu w utworze <i>Do trupa</i>	• dokonać analizy i interpretacji wierszy • wskazać obecność sensualizmu w analizowanych wierszach	• omówić połączenie toposu miłości i śmierci w wierszach Morsztyna i innych wybranych tekstach kultury

47. Barokowość w poezji współczesnej – Stanisław Grochowiak, ***[<i>Dla zakochanych to samo staranie...</i>]	• wyjaśnić pojęcie erotyk	• wskazać użyte środki językowe • wskazać podobieństwa między doświadczeniami miłości i śmierci	• określić problematykę wiersza • omówić funkcję użytych środków stylistycznych • omówić związki między wierszem Grochowiaka a poezją Jana Andrzeja Morsztyna	• dokonać analizy i interpretacji wiersza	• wskazać elementy makabry w wierszu • wyjaśnić, na czym polega ich groteskowość
48. William Szekspir i epoka elżbietańska	• wymienić najważniejsze dzieła Williama Szekspira	• zrelacjonować najważniejsze fakty z biografii Williama Szekspira	• wyjaśnić, czym był teatr elżbietański	• wyjaśnić związek między narodzinami teatru elżbietańskiego a rozkwitem kultury w Anglii pod panowaniem Elżbiety I	• scharakteryzować ogólnie tematykę dzieł Szekspira
49. <i>Romeo i Julia</i> – najstynniejsza opowieść o miłości	• streścić fabułę dramatu	• wyjaśnić, na czym polega tragizm losów bohaterów • scharakteryzować bohaterów tragedii	• przedstawić kompozycję utworu	• wskazać zwroty akcji i omówić ich funkcję	• podjąć dyskusję na temat aktualności dzieła
50. Tragizm <i>Romea i Julii</i>	• wskazać przeszkody, z którymi muszą się mierzyć bohaterowie	• omówić sposób postrzegania miłości przez poszczególnych bohaterów	• omówić kreację Romea i Julii jako bohaterów dynamicznych • wyjaśnić, na czym polega idealizm bohaterów	• omówić tragizm tytułowych bohaterów dramatu • wyjaśnić, na czym polega tragizm w utworze literackim w odniesieniu do tradycji	• wypowiedzieć się na temat problemu konfliktu pokoleń przedstawionego w utworze
51. <i>Romeo i Julia</i> wobec tradycji literackiej	• wskazać i omówić cechy dramatu szekspirowskiego	• porównać budowę dramatu Szekspira z budową tragedii antycznej	• wypowiedzieć się na temat funkcji przeznaczenia w utworze i porównać z antycznym fatum	• przeanalizować język utworu • przedstawić nowatorstwo twórczości Szekspira w stosunku do tragedii klasycznej	• porównać utwory podejmujące temat miłości silniejszej od śmierci
52.	• streścić fabułę dramatu	• scharakteryzować	• omówić funkcję spotkania	• analizować motywację	• interpretować

Makbet wystawiony na próbę – kreacja tytułowego bohatera dzieła Williama Szekspira		Makbeta z początku dzieła jako wcielenie ideałurycerza feudalnego • omówić stopniową przemianę Makbeta	z czarownicami w życiu Makbeta	zachowań bohatera • wskazać przyczyny ostatecznej klęski Makbeta	znaczenie słów: „Makbet zabija sen”
53. Lady Makbet – kobieta fatalna czy bohaterka tragiczna?	• przedstawić historię Lady Makbet	• omówić reakcję Lady Makbet na wiadomość o wróżbie czarownic • omówić zachowanie Lady Makbet tuż po dokonaniu zabójstwa i pod koniec dramatu	• wskazać elementy manipulacji językowej w wypowiedziach Lady Makbet podczas próby przekonywania męża do zabójstwa • wskazać cechy Lady Makbet, które wyróżniają ją na tle tradycji literackiej	• omówić stereotypowy wizerunek kobiety w literaturze • przeanalizować relacje między małżonkami • przeanalizować dialogi między Makbetem a Lady Makbet przed dokonaniem zabójstwa	• podjąć dyskusję na temat przyczyn obłędu bohaterki
54. Funkcja świata nadprzyrodzonego w <i>Makbecie</i> Williama Szekspira	• wskazać elementy fantastyki w utworze	• omówić sposób kreacji wiedzów • wypowiedzieć się na temat funkcji wiedzów w dramacie	• wypowiedzieć się na temat wizerunku czarownicy w kulturze • omówić, w jaki sposób wiedzmy manipulują Makbetem • omówić funkcję wprowadzenia elementów fantastyki do dramatu	• wypowiedzieć się na temat motywu <i>theatrum mundi</i> w <i>Makbecie</i> , dostrzegając w tytułowym bohaterze aktora, a w czarownicach – reżyserki dramatu	• podjąć dyskusję, w jakim stopniu wróżby determinowały działania bohatera
55. <i>Makbet</i> – dramat o władzy	• podać przykłady zachowania Makbeta świadczące o jego przemianie w tyrana	• scharakteryzować Makbeta jako władcę	• omówić funkcję strachu i ambicji w kreacji Makbeta	• porównać drogę do władzy Makbeta i Balladyny	• podjąć dyskusję na temat wpływu władzy na człowieka
56. <i>Makbet</i> Williama Szekspira – dramat szekspirowski	• porównać budowę dramatu Szekspira z budową tragedii antycznej	• określić funkcję fantastyki w utworze • wskazać cechy dramatu	• wyjaśnić, w jaki sposób Szekspir buduje napięcie dramatyczne w utworze • zdefiniować tragizm w	• określić funkcję różnicowania języka bohaterów	• analizować przyczyny ponadczasowej aktualności dzieł Szekspira

	• wskazać elementy realistyczne i fantastyczne w dramacie	szekspirowskiego w <i>Makbecie</i>	utworze		• wymienić przykłady adaptacji dzieł Szekspira
63. William Szekspir – podsumowanie	• wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Williama Szekspira • wymienić omówione utwory Williama Szekspira	• omówić cechy dramatu szekspirowskiego na podstawie poznanych utworów • porównać <i>Biografię</i> Stanisława Barańczaka z fabułą poznanych utworów Szekspira	• wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Williama Szekspira • wskazać kolokwializmy w <i>Biografiach</i> Stanisława Barańczaka i określić ich funkcję	• omówić znaczenie twórczości Williama Szekspira w rozwoju literatury • wskazać przykłady gry słownej w utworach Barańczaka i wyjaśnić, na czym polegają	• wypowiedzieć się na temat trafności parodiizowanej przez Barańczaka
64. i 65. <i>Skąpiec</i> Moliera – komedia charakterów	• zrelacjonować treść komedii	• scharakteryzować Harpagona	• wskazać w utworze fragmenty reprezentujące różne rodzaje komizmu • wskazać przykłady karykaturalnej przesady w wypowiedziach Harpagona oraz dotyczących bohatera i omówić ich funkcję	• wyjaśnić, na czym polega komizm postaci • wyjaśnić, na czym polega komizm sytuacyjny	• omówić sposób, w jaki Harpagon traktuje ludzi i zwierzęta
66. <i>Skąpiec</i> Moliera – krytyka obyczajów	• przedstawić relacje rodzinne w domu Harpagona	• omówić stosunek Harpagona do własnych dzieci	• wskazać cechy komedii klasycystycznej • wyjaśnić, na czym polega dydaktyczny charakter utworu	• podjąć dyskusję na temat konfliktu pokoleń przedstawionego w dramacie	• wypowiedzieć się na temat obyczajów panujących w XVII-wiecznej Francji na podstawie <i>Skąpca</i>
BAROK – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
67. Odmiany polszczyzny	• wyjaśnić, na czym polega zjawisko odmian języka	• wskazać, od jakich czynników zależy sposób mówienia i pisanie • wskazać różnice między mówioną a	• wymienić dialekty języka polskiego • wskazać cechy języka nieoficjalnego w podanym fragmencie	• wyjaśnić, czym jest środowiskowa odmiana języka i omówić jej cechy • przekształcić język nieoficjalny na oficjalny	• posłużyć się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej

		pisana odmianą języka • wskazać różnice między językiem oficjalnym i nieoficjalnym			
BAROK – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
68. i 69. Powtórzenie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumować i porównać	• formułować i rozwiązywać problemy badawcze
OŚWIECENIE – O EPOCE					
70. Oświecenie w Europie i Polsce	• objaśnić etymologię nazwy epoki • podać daty graniczne oświecenia w Europie • podać daty graniczne oświecenia w Polsce	• opisać światopogląd epoki • przedstawić najważniejsze osiągnięcia oświecenia w dziedzinie nauki • wymienić najważniejszych myślicieli epoki oświecenia • wyjaśnić pojęcie <i>aracjonalizm i utylitaryzm</i>	• wyjaśnić pojęcia: <i>empiryzm, ateizm, deizm, materializm, sensualizm</i> • opisać przemiany społeczne doby oświecenia • wyjaśnić pojęcia: <i>umowa społeczna, konstytucja, trójpodział władzy</i> • scharakteryzować specyfikę polskiego oświecenia	• wymienić najważniejsze idee filozofii: Johna Locke’a, Immanuela Kanta, Jana Jakuba Rousseau • omówić znaczenie prasy w oświeceniu • wypowiedzieć się na temat edukacji w oświeceniu • wymienić najważniejsze instytucje powstałe w czasach stanisławowskich	• zaprezentować związek światopoglądu oświecenia z życiem codziennym w epoce
71. Sztuka oświecenia	• wskazać na przykładach dzieł sztuki (malarstwa, architektury, rzeźby) cechy stylu	• wymienić cechy stylu klasycystycznego, rokokowego i sentymentalnego	• wymienić najważniejsze dzieła czołowych twórców klasycyzmu europejskiego • omówić inspiracje antyczne w sztuce	• zanalizować dzieło klasycystyczne według wskazanych kryteriów	• określić, w jaki sposób sztuka oświecenia odzwierciedlała najważniejsze idee tej epoki

	klasycystycznego	• wskazać na przykładach cechy stylu rokokowego • wskazać na przykładach cechy stylu sentymentalnego	klasycystycznej		
72. Oblicza miłości do muzyki – <i>Amadeusz</i> Miloša Formana	• streścić fabułę filmu	• scharakteryzować Salieriego oraz Mozarta jako dwie kontrastujące ze sobą postacie	• nazwać chwyt narracyjny zastosowany w filmie i określić jego funkcję	• scharakteryzować postać Mozarta oraz w tym kontekście wypowiedzieć się na temat miejsca sztuki w życiu człowieka	• omówić kontekst historyczny
OŚWIECENIE – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
73. Ignacy Krasicki – sylwetka twórcy	• wymienić najważniejsze fakty z biografii Ignacego Krasickiego	• omówić postawę obywatelską Ignacego Krasickiego	• omówić działalność publicystyczną i literacką Ignacego Krasickiego	• wypowiedzieć się na temat znaczenia działalności Ignacego Krasickiego dla rozwoju polskiego oświecenia	• przedstawić kontekst historyczny epoki
74. Poetycka definicja patriotyzmu	• wskazać adresata lirycznego • opisać wzór patrioty ukazany w utworze	• przedstawić okoliczności powstania <i>Hymnu do miłości ojczyzny</i> • wskazać użyte środki stylistyczne	• omówić funkcję użytych środków stylistycznych • zdefiniować hymn i wskazać cechy hymnu w utworze Krasickiego	• porównać <i>Hymn do miłości ojczyzny</i> Ignacego Krasickiego z <i>Pieśnią V</i> Jana Kochanowskiego	• omówić funkcję zwrotu do miłości ojczyzny obecnego w utworze
75. i 76. Satyryczny komentarz do rzeczywistości	• zdefiniować satyrę • zrelacjonować treść satyr <i>Świat zepsuty</i> i <i>Pijaństwo</i> Ignacego Krasickiego	• wymienić gatunki literackie dominujące w oświeceniu • scharakteryzować głównych bohaterów satyry <i>Pijaństwo</i> • wymienić wady ganione przez autora w obu satyrach	• przedstawić cechy stylu klasycystycznego w literaturze • przedstawić problematykę satyr • wskazać te cechy satyry, które określają jej przynależność do klasycyzmu	• omówić sposoby uzyskiwania efektu komicznego w satyrach • zinterpretować puentę satyry <i>Pijaństwo</i> • omówić sposób piętnowania wad w satyrach Ignacego Krasickiego	• omówić satyrę w kontekście XVIII-wiecznych obyczajów i sytuacji politycznej

		• wskazać w utworach cechy satyry	• przedstawić kompozycję satyr • wskazać środki retoryczne w satyrze <i>Świat zepsuty</i> i określić ich funkcję		
77. Współczesna satyra	• zrelacjonować treść utworu • wyjaśnić terminy <i>ironia</i> i <i>stereotyp</i>	• wskazać cechy satyry w utworze • wskazać sposoby uzyskania efektu komicznego	• omówić problem poruszony w satyrze • omówić sposoby uzyskiwania efektu komicznego w satyrze	• porównać <i>Mistrzostwa w narzekaniu</i> Wojciecha Młynarskiego z wybraną satyrą Ignacego Krasickiego	• omówić kontekst społeczno-polityczny utworu
OŚWIECENIE – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
78. Style funkcjonalne	• wymienia style funkcjonalne	• wymienia cechy poszczególnych stylów funkcjonalnych	• rozróżnia style funkcjonalne polszczyzny i rozumie zasady ich stosowania	• rozpoznaje cechy stylu funkcjonalnego w podanym tekście	• przekształca teksty z jednego stylu na drugi
OŚWIECENIE – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
79. i 80. Powtórzenie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumować i porównać	• formułować i rozwiązywać problemy badawcze

Autorka: Magdalena Lotterhoff

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny z języka polskiego – ROMANTYZM NOWE *Ponad słowami*

zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *Ponad słowami* **klasa 2 część 1**. Wymagania przejrano i dostosowano do nauki w Technikum nr 4 w Rybniku. Wymagania są rozpisane na jednostki tematyczne.

materiał obligatoryjny

☐ materiał fakultatywny

temat lekcji	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
ROMANTYZM – O EPOCE					
2. i 3. Romantyzm – wprowadzenie do epoki	• wyjaśnić etymologię nazwy epoki • przedstawić ramy czasowe romantyzmu europejskiego i polskiego	• wyjaśnić, na czym polegała specyfika romantyzmu polskiego • wymienić elementy światopoglądu romantycznego	• omówić elementy światopoglądu romantycznego • porównać światopogląd romantyczny i oświeceniowy	• przedstawić najważniejsze założenia filozofii romantycznej	• omówić kontekst historyczny
4. i 5. Sztuka romantyczna	• wskazać i zilustrować przykładami najważniejsze tematy sztuki romantycznej	• wymienić cechy charakterystyczne stylu romantycznego i objaśnić je na przykładach	• wymienić nazwiska najważniejszych twórców romantyzmu i omówić ich dzieła	• dokonać analizy wpływu gotyku na sztukę romantyczną	• dokonać analizy romantycznego dzieła sztuki
ROMANTYZM – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
6. Wprowadzenie do literatury romantycznej	• wymienić cechy literatury romantycznej • wymienić typy bohaterów romantycznych	• wymienić cechy bohatera romantycznego • wymienić gatunki realizowane w literaturze romantycznej • omówić typy bohaterów romantycznych i wskazać ich rodowody	• omówić cechy bohatera romantycznego	• określić rolę wyobraźni i natchnienia w twórczości romantyków	• wskazać specyfikę polskiej literatury romantycznej i wyjaśnić jej genezę

9. Johann Wolfgang Goethe, <i>Faust. Tragedia</i> (lektura uzupełniająca)	• zrelacjonować treść dramatu na podstawie streszczenia • zrelacjonować treść fragmentów tekstu • określić przynależność rodzajową i gatunkową utworu	• scharakteryzować głównych bohaterów • zdefiniować bohatera faustowskiego	• omówić funkcję dobra i zła w dziele • dostrzec i przedstawić uniwersalną wymowę utworu	• zinterpretować słowa Mefistofelesa: <i>Cząstka siły mała, / Co złego pragnąc zawsze dobro zdziała</i>	• omówić kontekst biblijny
10. Konteksty i nawiązania – Wisława Szymborska, <i>Prospekt</i>	• zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego	• scharakteryzować adresata lirycznego • wskazać środki retoryczne i określić ich funkcję	• wskazać i zinterpretować nawiązanie do <i>Fausta</i> Johanna Wolfganga Goethego • porównać dwa rodzaje kuszenia: w dramacie Goethego i w wierszu Szymborskiej	• postawić tezę interpretacyjną • zinterpretować tytuł wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
12. Adam Mickiewicz, <i>Oda do młodości</i> (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki	• nazwać funkcję językową dominującą w wierszu i uzasadnić swoje stanowisko • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • wskazać w utworze postawę podlegającą krytyce oraz przeciwstawione jej cechy młodości	• omówić nastrój utworu i wskazać środki językowe, które go tworzą • wskazać elementy klasycyzmu i romantyzmu w utworze	• sformułować program przedstawiony w wierszu	• omówić konteksty kulturowe w wierszu
13.	• zrelacjonować treść ballady	• omówić życie wewnętrzne	• wskazać objawy świadczące o obłędzie	• przedstawić punkty widzenia	• wyjaśnić, dlaczego wiersz został

Czucie i wiara a mędrca szkiełko i oko – o <i>Romantyczności</i> Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa)	• opisać różne reakcje osób zgromadzonych wokół Karusi: ludu, Starca i narratora	bohaterki wiersza • omówić sposób przedstawienia Starca • wskazać cechy gatunkowe utworu	bohaterki • wskazać środki językowe, za pomocą których jest prezentowana Karusia, i określić ich funkcję	Starca i narratora oraz odnieść je do światopoglądów: oświeceniowego i romantycznego	okrzyknięty manifestem romantyzmu
14. Wyobrażenia ludowa w <i>Liliach</i> Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść ballady • omówić świat przedstawiony	• scharakteryzować bohaterkę utworu • wskazać cechy gatunkowe ballady w utworze	• omówić sposób kreacji bohaterki • określić rolę pustelnika • przedstawić rolę natury w balladzie • wskazać elementy gotyckie w utworze	• dokonać analizy zabiegów artystycznych, dzięki którym został uzyskany nastrój grozy • omówić sposób przedstawienia natury	• porównać główną bohaterkę z lady Makbet
15. Konteksty i nawiązania <i>O Hani, co się zabiła</i> Kazimierzy Iłakowiczówny	• relacjonować treść utworu	• charakteryzować tytułową bohaterkę • wskazać cechy ballady romantycznej	• omówić sposób ukazania domowników	• porównać poetykę ballady romantycznej z utworem Iłakowiczówny	• omówić sposób potraktowania tematu ludowości w utworze
16. <i>Dziady</i> cz. II – przypomnienie utworu	• zrelacjonować treść dramatu • wskazać kategorie grzechów, przedstawione w dramacie	• omówić rolę Guślarza • omówić kompozycję utworu	• wypowiedzieć się na temat sprawiedliwości i moralności w kulturze ludowej na podstawie utworu	• zaprezentować sposoby budowania nastroju grozy	• wypowiedzieć się na temat różnych aspektów ludowości w utworze • omówić motyw ducha w znanych sobie tekstach kultury

17., 18., i 19. Obraz miłości romantycznej w Dziadach cz. IV Adama Mickiewicza (lektura uzupełniająca)	• zrelacjonować treść dramatu • wymienić cechy miłości romantycznej	• omówić kontekst biograficzny • wskazać nawiązanie do Dziadów cz. II • scharakteryzować Gustawa jako bohatera werterowskiego • omówić kompozycję utworu • wskazać w utworze cechy dramatu romantycznego	• porównać Księdza jako antagonistę Gustawa ze Starcem z <i>Romantyczności</i> • opisać miłość romantyczną jako religię przeznaczeń • wyjaśnić, na czym polega tragizm głównego bohatera	• analizować środki, za pomocą których został wykreowany bohater • omówić funkcję literatury w kształtowaniu wyobrażenia o miłości • porównać sposób ukazania obłędu i miłości w <i>Dziadach</i> cz. IV i <i>Romantyczności</i> • analizować sens przestrogi wygłoszonej przez Gustawa	• analizować ekspresję słowną w wypowiedziach Gustawa i omówić jej funkcję • podejmuje dyskusję na temat różnych sposobów pojmowania szczęścia w kontekście sporu pomiędzy Gustawem a Księdzem
21. Liryka miłosna Adama Mickiewicza – <i>Niepewność</i>	• zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki	• omówić kontekst biograficzny • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • omówić kompozycję erotyku	• wskazać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję • omówić sposób przedstawienia relacji pomiędzy podmiotem lirycznym a bohaterką wiersza	• interpretować funkcję stylistyczną pytań umieszczonych na końcu każdej strofy	• wypowiedzieć się na temat roli miłości w życiu romantyka
22. Wędrowka samotnego	• zrelacjonować treść wiersza	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu	• wskazać środki językowe i omówić ich funkcję	• interpretować zakończenie sonetu	• omówić rolę podróży w biografii romantyka

wygańca po krainach Wschodu – <i>Sonety krymskie</i> Adama Mickiewicza - <i>Stepy akemańskie</i> (lektura obowiązkowa)	wskazać podmiot liryczny	lirycznego - omówić kompozycję utworu - wskazać cechy gatunkowe sonetu			
23. Psychizacja przyrody w <i>Burzy</i> Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa)	- zrelacjonować treść wiersza - określić rodzaj liryki - opisać zachowania pasażerów statku	omówić kompozycję utworu	- wskazać środki stylistyczne budujące atmosferę zagrożenia - omówić sposób przedstawienia wyróżniającego się pasażera	zinterpretować zakończenie sonetu w kontekście biografii autora	dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
24. Wprowadzenie do <i>Dziadów</i> cz. III Adama Mickiewicza	- zrelacjonować treść dramatu - wymienić najważniejszych bohaterów	- zaprezentować kompozycję dramatu - omówić świat przedstawiony utworu	omówić znaczenie dedykacji dla rozumienia dramatu	omówić sens przemiany Gustawa w Konrada	- przybliżyć kontekst historyczny utworu - odnieść się do kontekstu biograficznego
25. Los młodzieży polskiej pod zaborami – plan realistyczny <i>Dziadów</i> cz. III (lektura obowiązkowa)	- zrelacjonować sposoby torturowania i upokarzania więźniów - zrelacjonować opowieść Sobolewskiego	- omówić kompozycyjną funkcję przybycia nowego więźnia - wskazać śpiewaną przez Konrada, pieśń o zemście jako jedną z reakcji na opowieść	- wskazać omówić sposoby sakralizowania cierpienia w opowieści Sobolewskiego - wskazać omówić w pieśni ludowe wyobrażenia na temat wampirów	interpretować znaczenie pieśni i wyjaśnić, na czym polega jej bluźnierczy charakter	omówić sens bajki <i>Żegoty</i>

	• zrelacjonować sposoby reakcji pozostałych więźniów na opowieść Sobolewskiego • zrelacjonować treść pieśni o zemście	Sobolewskiego • identyfikować pieśń jako lirykę i wskazać podmiot liryczny • wskazać cechy liryki tyrtejskiej w pieśni			
26. Bunt przeciwko Bogu – <i>Wielka Improwizacja</i> (lektura obowiązkowa)	• zaprezentować argumentację Konrada dotyczącą jego prawa do rozmowy z Bogiem	• scharakteryzować Konrada jako typowego bohatera romantycznego • zaprezentować argumentację Konrada	• wyjaśnić, na czym polega pycha Konrada w <i>Wielkiej Improwizacji</i> • omówić przyczyny buntu Konrada wobec Boga • porównać Konrada do mitycznego Prometeusza	• omówić stosunek Konrada do ludzi • wyjaśnić, na czym polega psychomachia w <i>Wielkiej Improwizacji</i>	• wyjaśnić, na czym polega bluźnierstwo Konrada
27. Mesjanistyczne proroctwo – Widzenie Księdza Piotra (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść Widzenia	• wskazać, zobrazowane w tekście, analogie pomiędzy historią biblijną a historią Polski	• omówić funkcję porównania martyrologii narodu polskiego do cierpienia Jezusa z Nazaretu	• porównać prometeizm i mesjanizm	• wypowiedzieć się na temat przesłania sceny
28. Realistyczny obraz polskiego społeczeństwa w	• zrelacjonować historię o Cichowskim • zaprezentować	• scharakteryzować dwie grupy zebrane w salonie warszawskim	• wypowiedzieć się na temat postaw przedstawicieli społeczeństwa polskiego	• interpretować słowa Wysockiego • scharakteryzować panią Rollison w	• wskazać motywy biblijne w opisie kary, która dotknęła doktora Bécu

<i>Dziadach</i> cz. III Adama Mickiewicza – Salon warszawski (lektura obowiązkowa)	reakcje przedstawicie dwóch grup na historię o Cichowskim • zaprezentować historię Rollisona		wobec tyranii, przedstawionych w całym dramacie	odniesieniu do średniowiecznego motyw <i>stabat Mater</i>	
29. Motywy oniryczne w <i>Dziadach</i> cz. III (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować opinię Więźnia na temat snu (Prolog) • zrelacjonować przebieg snu Senatora	• zaprezentować, co dzieje się z duszą więźnia, kiedy on śpi • scharakteryzować diabły asystujące Senatorowi podczas zasypiania	• wyciągnąć wnioski na temat charakteru i priorytetów Senatora na podstawie jego snu	• w kontekście snu Senatora wyjaśnić, na czym polega sen jako „życie duszy”, o którym mówił Więzień	• analizować funkcję oddziaływania na zmysły w opisie snu
30. Obraz Rosji i Rosjan w <i>Ustępie</i> do <i>Dziadów</i> cz. III Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść <i>Ustępu</i>	• wskazać środki językowe służące do opisu krajobrazu • omówić wizerunek cara jako władcy • omówić sposób przedstawienia Rosjan	• omówić sposób przedstawienia kraju: krajobrazu i stolicy • omówić funkcję kontrastu przy przedstawianiu funkcji dróg i miast	• interpretować wiersz <i>Do przyjaciół Moskali</i>	• analizować środki językowe użyte do opisu Rosjan w <i>Przeglądzie wojska</i>
31. <i>Dziady</i> cz. III jako	• wyjaśnić, na czym polega luźna kompozycja w	• odnieść konstrukcję dramatu do antycznej zasady	• omówić funkcję wątków fantastycznych w dramacie	• omówić sposób przenikania się w dramacie dwóch płaszczyzn – realnej	• porównać dramat romantyczny z dramatem

dramat romantyczny (lektura obowiązkowa)	utworze	trzech jedności • zaprezentować Konrada jako bohatera romantycznego		i metafizycznej	szekspirowskim
32. i 33. <i>Pan Tadeusz</i> – przypomnienie lektury	• zrelacjonować treść utworu • zaprezentować tradycje szlacheckie przedstawione w utworze	• zaprezentować przemianę bohatera • wskazać cechy bohatera romantycznego w Jacku Soplicy	• omówić genezę <i>Pana Tadeusza</i> na podstawie <i>Epilogu</i> • scharakteryzować kadyjski dworek w Soplicowie jako metaforę polskości • omówić funkcję przyrody	• omówić funkcję epitetu <i>ostatni</i>, powtarzającego się w utworze	• interpretować sens tytułu
35. Twórczość dojrzałego romantyka – <i>Liryki łożańskie</i>	• zrelacjonować treść wierszy • określić sposób relacjonowania wydarzeń	• omówić kreacje podmiotów mówiących w wierszach • omówić kompozycję wierszy	<i>Nad wodą wielką i czystą...:</i> • omówić sposób przedstawienia natury w wierszu • omówić funkcję paralelizmu w wierszu <i>Polaty się lzy me czyste...:</i> • omówić funkcję klamry kompozycyjnej w wierszu • omówić sposób przedstawienia każdego z etapów życia podmiotu mówiącego	<i>Nad wodą wielką i czystą...:</i> • dokonać analizy wiersza pod kątem sposobu ukazania przemijania oba wiersze: • dokonać analizy sposobów uzyskania nastroju w wierszach	• omówić związki utworów ze światopoglądem romantycznym i z romantyczną metodą twórczą
36. <i>Zemsta</i> Aleksandra	• zrelacjonować treść dramatu	• scharakteryzować bohaterów	• odnieść treść komedii do tradycji literackiej – motywu	• porównać spór o zamek w <i>Panu Tadeuszu</i> ze	• wskazać elementy sarmatyzmu w utworze

Fredry – przypomnienie lektury		wskazać rodzaje komizmu w utworze	zwaśnionych rodów porównać kreacje bohaterów Fredry i Moliera	sporem przedstawionym w <i>Zemście</i>	
37. Krytyczny obraz Polski i Polaków w <i>Grobie Agamemnona</i> Juliusza Słowackiego	- zrelacjonować treść utworu - określić rodzaj liryki	- wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego - wskazać motywy mitologiczne w wierszu	- zinterpretować metaforyczne znaczenie motywów mitologicznych w kontekście wiersza - zinterpretować symbolikę „duszy anielskiej” i „czerepu rubasznego” oraz pozostałe symbole zawarte w utworze	omówić symbolikę Termopil i Cheronei w odniesieniu do współczesnej Juliuszowi Słowackiemu historii Polski	odnieść się do zawartej w utworze opinii podmiotu lirycznego o Polakach
38. Podróż romantyczna jako doświadczenie duchowe – <i>Hymn</i> Juliusza Słowackiego	- zrelacjonować treść wiersza - określić rodzaj liryki	- omówić sytuację liryczną - omówić kreację podmiotu lirycznego - odnieść treść i formę wiersza do cech gatunkowych hymnu - wskazać środki stylistyczne i określić ich funkcję	- wypowiedzieć się na temat nastroju panującego w wierszu i wskazać, jakimi środkami został osiągnięty - omówić rolę krajobrazu w wierszu	interpretować znaczenie refrenu	dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
39. Ostatnia wola poety - <i>Testament mój</i> Juliusza Słowackiego	- zrelacjonować treść wiersza - określić rodzaj liryki	- omówić kreację podmiotu lirycznego - przedstawić kompozycję wiersza i omówić jej funkcję - wymienić grupy	- odnieść treść wiersza do potocznego rozumienia słowa „testament” - wyjaśnić w kontekście wiersza, czym jest testament poetycki - określić funkcję wyrażen o	sformułować przesłanie wiersza	omówić realizację motywu <i>exegimonumentum</i> w wierszu

(lektura obowiązkowa)		adresatów pojawiające się w wierszu i określić ich funkcję • wskazać wartości istotne dla podmiotu lirycznego	charakterze impresywnym		
40. <i>Balladyna</i> Juliusza Słowackiego – przypomnienie lektury	• zrelacjonować treść	• omówić świat przedstawiony • scharakteryzować bohaterów tragedii	• omówić funkcję świata fantastycznego w dramacie • wypowiedzieć się na temat motywacji tytułowej bohaterki	• omówić źródła tragizmu w utworze • wskazać elementy intertekstualne	• wypowiedzieć się na temat różnych oblicz problemu władzy w dramacie
45. Rozliczenie z mitami romantycznymi – <i>Nie-Boska komedia</i> Zygmunta Krasińskiego (lektura uzupełniająca)	• zrelacjonować treść utworu	• omówić kompozycję utworu i wskazać problematykę jego każdej części • scharakteryzować hrabiego Henryka jako bohatera romantycznego	• wyjaśnić, co jest przyczyną klęski Męża jako poety	• interpretować pogoń Męża za Dziewicą	• analizować przyczyny klęski małżeństwa hrabiego Henryka
46. i 47. Frenetyczny obraz rewolucji – <i>Nie-Boska komedia</i> Zygmunta Krasińskiego (lektura uzupełniająca)	• opisać obóz rewolucji • zaprezentować argumenty hrabiego Henryka i Pankracego	• scharakteryzować hrabiego Henryka jako bohatera tragicznego • omówić cechy dramatu romantycznego na podstawie <i>Nie-Boskiej komedii</i>	• omówić stosunek rewolucjonistów do ustroju, obyczajowości, moralności, religii i wartości • omówić rozważania dotyczące poety i poezji	• interpretować tytuł dramatu • interpretować zakończenie dramatu	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu

48. Siła prostoty i milczenia w wierszu Cypriana Norwida <i>W Weronie</i> (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki	• opisać nastrój wiersza • rozpoznać aluzję literacką w wierszu • wskazać w wierszu ironię i kontrasty	• określić funkcję aluzji literackiej w wierszu • określić funkcję kontrastów w wierszu • określić funkcję ironii w wierszu	• zinterpretować przesłanie utworu	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu
49. Duchowa i poetycka biografia poety – <i>[Klaskaniem mając obrzękłe prawice...]</i> Cypriana Norwida (lektura obowiązkowa)	• określić rodzaj liryki	• przedstawić kompozycję wiersza i określić temat jego każdej części • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego	• omówić stosunek podmiotu lirycznego do wybitnych romantyków • omówić sposób postrzegania rzeczywistości przez podmiot liryczny	• wyjaśnić, w jaki sposób podmiot liryczny zaprezentował swoją twórczość • zinterpretować ostatnią strofę utworu	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu
50. Poetycki hołd złożony bohaterowi – <i>Bema</i> <i>pamięci żalobny rapsod</i> Cypriana Kamila Norwida (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść wiersza • zaprezentować postać Józefa Bema	• omówić kompozycję wiersza • wskazać podmiot liryczny i omówić jego kreację w odniesieniu do przesłania utworu	• wskazać środki językowe i graficzne oraz omówić ich funkcję • omówić sposób przedstawienia konduktu pogrzebowego	• wskazać elementy stylizacji antycznej • interpretować zakończenie wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu
ROMANTYZM – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
52. Niejednoznaczność wypowiedzi	• wymienić zjawiska językowe będące źródłem niejednoznaczności	• wskazać w tekście homonimy, anakoluty i paradoksy	• podać przykłady homonimów, anakolutów i paradoksów	• wyjaśnić sposób wykorzystania zjawisk językowych w podanych tekstach	• określić funkcję zjawisk językowych w podanych tekstach

ROMANTYZM – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI					
54. Referat	• wyjaśnić, czym jest referat • wymienić zasady wygłaszania referatu • wymienić zasady sporządzania bibliografii	• wyjaśnić, na czym polega kompozycja referatu • wskazać cechy języka referatu	• dokonać planu dekompozycyjnego podanego referatu	• wyszukać informacje potrzebne do wygłoszenia referatu • przygotować konspekt referatu	• przygotować referat
ROMANTYZM – POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE					
55. i 56. Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wskazać i wykorzystać konteksty

Autorka: Magdalena Lotterhoff

Cz. II

OGÓLNE WYMAGANIA EDUKACYJNE I ZASADY OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO

Nauczyciel odwołuje się przy ocenie pisemnych wypowiedzi argumentacyjnych do ogólnych kryteriów merytorycznych, strukturalnych i językowych. Przed każdą pracą pisemną nauczyciel ustala z uczniami zasady oceniania i podaje szczegółowe kryteria oceniania danej wypowiedzi.

Na początku roku szkolnego nauczyciel podaje uczniom kryteria oceny wypowiedzi ustnej w danej klasie.

Ocenie podlegają:

- prace klasowe w różnej formie (np. test, sprawdzian wiedzy, wypowiedź argumentacyjna i inne),
- pisemne prace domowe,
- odpowiedzi ustne na lekcji (np. wykazanie się znajomością ostatnich trzech tematów, głos w dyskusji, prezentacja, wypowiedź na określony temat),
- praca samodzielna na lekcji (np. jednostkowa, grupowa),
- realizacja projektów.

Nieobecności ucznia

Nieobecność ucznia na sprawdzianie lub kartkówce oznacza się literą „n”. Zapis ten zobowiązuje ucznia do zaliczenia wymaganej partii materiału. Jeżeli uczeń opuścił pracę kontrolną bez usprawiedliwienia, zalicza brakujący materiał na pierwszej lekcji, na której jest obecny.

W przypadku dłuższej nieobecności ucznia, trwającej co najmniej tydzień, nauczyciel wyznacza mu termin zaliczenia na lekcji w terminie od siedmiu do dwunastu dni po powrocie do szkoły.

Poprawa oceny

Uczeń może poprawić ocenę z pracy klasowej (wypowiedź argumentacyjna, test) w nieprzekraczalnym terminie dwóch tygodni od dnia

wystawienia oceny. W pozostałych przypadkach obowiązuje nieprzekraczalny termin siedmiu dni od dnia wystawienia oceny.

Termin poprawy wyznacza nauczyciel. Uczeń nie poprawia oceny w trakcie lekcji bieżących.

Warunki uzyskania oceny wyższej niż przewidywana na koniec okresu:

Uczeń może ubiegać się o uzyskanie wyższej oceny niż przewidywana jeśli:

- systematycznie, przez cały okres, zdobywał oceny z przedmiotu,
- w przepisowym terminie zaliczał brakujące prace wynikające z usprawiedliwionej nieobecności,
- w przepisowym terminie przystępował do poprawy ocen bieżących,
- został oceniony z każdej sprawności charakterystycznej dla przedmiotu: wypowiedź ustna, pisemna wypowiedź argumentacyjna, praca na lekcji, test, kartkówka,
- jeśli ilość ocen wyższych niż przewidywana stanowi przynajmniej 45% wszystkich ocen ucznia z przedmiotu w danym okresie.

Na koniec okresu nie przewiduje się sprawdzianu zaliczeniowego. Nie ustala się też oceny klasyfikacyjnej na podstawie jednorazowego sprawdzianu wiedzy na koniec okresu.

Pozostałe kwestie związane z ocenianiem rozstrzyga Statut ZSB.